

OPSCHRIFT

Vergadering van 17 december 2018

Besluit nummer: 2018_GR_01056

Onderwerp:

Samenwerkingsovereenkomst in het kader van het project Intensieve Begeleiding Alternerend Leren schooljaar 2018-2019 - Goedkeuring

Beknopte samenvatting:

Aan de gemeenteraad wordt gevraagd goedkeuring te verlenen aan de samenwerkingsovereenkomst met het Departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap in het kader van de uitvoering van het project Intensieve Begeleiding Alternerend Leren schooljaar 2018-2019. De Stad ontvangt hiervoor maximaal 55.233,38 euro, die wordt aangewend voor de personeelskosten van de begeleiding.

Bevoegd: Rudy Coddens

Betrokken:

- Elke Decruynaere

Bestemd voor:

- Commissie Welzijn, Werk en Milieu

DE GEMEENTERAAD

AANHEF

De volgende bepalingen zijn van toepassing inzake de bevoegdheid:

Het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, artikel 42, § 1.

De beslissing wordt genomen op grond van:

- Het Decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van Leren en Werken in de Vlaamse Gemeenschap.
- Het Decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017, artikel 2.

Bijgevoegde bijlage(n):

- Samenwerkingsovereenkomst IBAL 2018-2019
- Rapportage IBAL 2017-2018 (informatief)

MOTIVERING

De Stad Gent - Dienst Werk treedt jaarlijks op als organisator Intensieve Begeleiding Alternierend Leren (IBAL) voor jongeren, die ingeschreven zijn in een Centrum voor Deeltijds Onderwijs of in een Centrum voor de Vorming van zelfstandigen en kmo (beter bekend als Syntra). Aan jongeren die nog geen werk gevonden hebben, biedt de Dienst Werk ondersteuning gedurende 4 maanden in hun zoektocht naar werk. Voor jongeren die wel aan het werk zijn in het normaal economisch circuit, voorziet de Dienst Werk jobcoaching tijdens de eerste 6 maanden van de tewerkstelling.

Vorig schooljaar werden in het IBAL-project 689,5 uren gepresteerd of 71 jongeren bereikt door de Dienst Werk. In bijlage is een rapportage van vorig schooljaar opgenomen. Er werden positieve resultaten geboekt: 53 % van het aantal gerealiseerde trajecten resulteerde in een duurzame tewerkstelling.

De Dienst Werk tekende opnieuw in op de oproep IBAL 2018-2019. In deze nieuwe oproep werden voor de regio Gent en Rand 4.669 uren voorzien. Naast de Stad Gent tekende ook vzw Lejo en Groep INTRO in op de oproep voor deze regio. In onderling overleg werd afgesproken dat het voorziene aantal uren en trajecten gelijk verdeeld wordt onder de 3 organisaties.

Wijzigingen in de regelgeving t.o.v. vorig jaar hebben enkel betrekking op een aantal administratieve verplichtingen. Nieuw is ook dat beide doelgroepen, nl. jongeren ingeschreven in een CDO en jongeren ingeschreven in Syntra, in dit project worden samengenomen. Vorig jaar werden voor beide doelgroepen aparte oproepen gelanceerd.

Per gepresteerd begeleidingsuur ontvangt de organisator 35,5 euro. Voor de Stad, die zich engageert om 1.555,87 begeleidingsuren te presteren, komt dit neer op een subsidiebedrag van maximaal 55.233,38 euro. Deze ontvangsten zullen integraal gebruikt worden voor de personeelkosten van de begeleiding.

Met deze actie wil de Stad ervoor zorgen dat de vooropgestelde operationele beleidsdoelstelling, de tewerkstellingskansen van jongeren verhogen, bereikt wordt.

Aangezien de definitieve samenwerkingsovereenkomst pas bezorgd werd aan de Dienst Werk op 21 november 2018, kon dit agendapunt niet eerder dan in de gemeenteraad van december geagendeerd worden.

**Op voorstel van het college van burgemeester en schepenen
Beslist het volgende:**

VOORSTEL

Artikel 1:

Keurt goed de samenwerkingsovereenkomst met het Departement Onderwijs en Vorming van de Vlaamse Gemeenschap in het kader van het project Intensieve Begeleiding Alternierend Lerend schooljaar 2018-2019, zoals bij dit besluit gevoegd en die integraal deel uitmaakt van deze beslissing.

BIJKOMENDE INFO BIJ HET BESLUIT
Departement Stedelijke Ontwikkeling - Dienst Werk

Dit besluit kadert in volgende activiteit: AC34821 Uitbouwen en ondersteunen van werkervaring in het deeltijds onderwijs

Visum van de financieel directeur:

Het visum is niet van toepassing.

Geen uitgaande kasstroom

Financiële informatie:

Voorgestelde uitgaven:

Volgende budgetten zijn nodig en **beschikbaar op MJP**

Budgetplaats	Budget	Subsidie	MJP	MJP	totaal
	positie	Code	2018	2019	
348210000	62*	OND.IBA	27.616,69euro	27.616,69 euro	55.233,38 euro

toelichting bij de voorgestelde uitgaven:

* uitgaven voor loonkosten voor bestaand personeelslid

Verwachte ontvangsten:

Budgetplaats	Budget	Subsidie	MJP	MJP	totaal
	Positie	Code	2018	2019	
3483210000	7406000	OND.IBA	27.616,69 euro		27.616,69 euro
3483210000	7406200	OND.IBA		27.616,69 euro	27.616,69 euro

BIJLAGEN DIE INTEGRAAL DEEL UITMAKEN VAN HET BESLUIT

- Samenwerkingsovereenkomst IBAL 2018-2019

Overeenkomst in het kader van het PROJECT INTENSIEVE BEGELEIDING ALTERNEREND LEREN 2018-2019

Tussen:

Naam van de organisatie: **Departement Onderwijs en Vorming**

Rechtsvorm: **Openbaar bestuur**

Maatschappelijke zetel: **Koning Albert II-laan 15, 1210 Brussel**

Ondertekenaars:

Naam: **Koen Pelleriaux**

Functie: **Algemeen directeur**

Telefoon: **02 553 97 03**

e-mail: **koen.pelleriaux@ond.vlaanderen.be**

enerzijds en

Naam van de organisatie: **I11 – Stad Gent – Dienst Werk**

Rechtsvorm: **Publiekrechtelijk rechtspersoon**

Maatschappelijke zetel: **Stadhuis – Botermarkt 1 – 9000 Gent**

Naam van de ondertekenaar: **Mieke Hullebroeck en Rudy Coddens**

Functie: **algemeen directeur en schepen van Seniorenbeleid, Werk, Armoedebestrijding en Openbaar Groen**

Telefoon: **09 266 50 22 en 09 266 53 55**

e-mail: algemeendirecteur@stad.gent en schepen.coddens@stad.gent

Rekeningnummer: **BE34 0910 0027 7790**

hierna genoemd “de organisator” anderzijds,

wordt hetgeen volgt overeengekomen:

Artikel 1: Voorwerp van de overeenkomst

De uitvoering van het ESF-project “Intensieve Begeleiding Alternerend Leren”, kaderend binnen Investeringsprioriteit (IP) 8.2: Duurzame integratie op de arbeidsmarkt van jongeren, met name jongeren die geen werk hebben en geen onderwijs of opleiding volgen. Daaronder begrepen jongeren die gevaar lopen sociaal buitengesloten te raken en jongeren uit gemarginaliseerde gemeenschappen, inclusief door de tenuitvoerlegging van de jongerengarantie.

Artikel 2: Duurtijd van het project

De overeenkomst wordt afgesloten voor een bepaalde duur die begint op 1 juli 2018 en eindigt op 30 juni 2019.

Artikel 3: Context

Leren en Werken is een stelsel waarin leerlingen een arbeidsmarktgerichte opleiding kunnen volgen. Deze opleiding gebeurt deels in een school en deels op de werkplek waarbij er inhoudelijke alternatieven is tussen het deel op de werkplek en het deel op school.

De Intensieve Begeleiding Alternerend leren is een begeleidingstraject voor arbeidsrijpe en -bereide jongeren in het stelsel van Leren en Werken die werken met een opleidings- of arbeidsovereenkomst in het normaal economisch circuit (NEC) maar nog extra begeleiding nodig hebben. Naast jongeren in een tewerkstelling beoogt dit begeleidingstraject eveneens de ondersteuning van jongeren in een fase ‘te oriënteren naar arbeidsdeelname’.

Artikel 4. Begeleiding

De noodzaak tot deelname aan de Intensieve Begeleiding Alternerend Leren moet blijken uit de trajectbepaling in het trajectbegeleidingsplan van de jongere. De intensieve begeleiding is gespreid over een periode van maximum 4 maanden effectieve tewerkstelling, te rekenen vanaf de startdatum van de IBAL- overeenkomst van de leerling. Een begeleidingstraject omvat maximaal 25 uren individuele begeleiding gedurende deze periode. Minimum 85% van de uren in het traject moeten besteed worden aan begeleidingsactiviteiten, maximum 15% mag gespendeerd worden aan administratie.

Essentieel aan de Intensieve Begeleiding Alternerend Leren is dat deze op individueel niveau gebeurt. Een uitzondering voor begeleiding in groep is enkel mogelijk wanneer de deelnemende jongeren zich in de fase van ‘te oriënteren naar arbeidsdeelname’ bevinden.

Artikel 5. Richtlijnen

De organisator verbindt zich ertoe de richtlijnen (als bijlage bij deze overeenkomst) inzake Intensieve Begeleiding Alternerend Leren, opgesteld door het Departement Onderwijs en Vorming, te volgen. Deze

richtlijnen geven verdere informatie omtrent begeleiding, registratie en controle. Deze richtlijnen kunnen, naargelang wijziging in regelgeving of beleidsevoluties, gedurende de looptijd worden bijgestuurd.

Artikel 6. Registratie

De organisator is, samen met de opleidingsverstrekker, verantwoordelijk voor een correcte registratie van de gepresteerde deelnemersuren. Jongeren die niet geregistreerd werden in Mijn Loopbaan, komen niet in aanmerking voor subsidiëring. Onnauwkeurigheid of ten onrechte ingevoerde prestaties kunnen aanleiding geven tot het schrappen van de ESF-steun. Het Departement Onderwijs en Vorming kan in geen geval verantwoordelijk gesteld worden voor foute of onvolledige registraties.

Artikel 7: samenwerkingsverbanden

Organisatoren die een organisatie zijn in de zin van artikel 2, van de wet overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten van 15 juni 2006, zijn gebonden om de wetgeving overheidsopdrachten toe te passen binnen het project voor aankopen van werken, diensten en leveringen. Deze bepaling omvat eveneens samenwerkingen met onderliggende organisaties.

De organisator die voorliggende overeenkomst ondertekent blijft de eindaansprakelijke voor het Departement Onderwijs en Vorming. Het Departement Onderwijs en Vorming is op geen enkele wijze aansprakelijk voor onregelmatigheden voortkomend uit een onderaanneming of partnerschap van de organisator.

Artikel 8: Toezicht op de uitvoering

Het Departement Onderwijs en Vorming treedt op als intermediaire instantie die (onder delegatie van het ESF-agentschap) instaat voor het operationele beheer van een deel van het operationeel programma Europees Sociaal Fonds (ESF) in Vlaanderen 2014 - 2020, zoals goedgekeurd door de Europese Commissie op 27 november 2014 en door de Vlaamse Regering op 19 december 2014. In deze rol als intermediaire instantie staat het Departement Onderwijs en Vorming eveneens in voor de opvolging en uitvoering van deze overeenkomst.

De organisatoren zijn verantwoording verschuldigd over het project aan het Departement Onderwijs en Vorming en aan de bevoegde ambtenaren van de Vlaamse overheid en/of de Europese Commissie. Participeren aan het project Intensieve Begeleiding Alternierend Leren betekent dat de subsidiërende instanties op elk ogenblik kunnen beslissen om een inhoudelijke en financiële audit uit te voeren. In het kader van dergelijke audits is een controle ter plaatse mogelijk. Reeds toegekende middelen kunnen door het Departement Onderwijs en Vorming teruggevorderd worden op basis van de bevindingen vanuit deze audits.

De organisatoren zorgen voor een passende boekhoudkundige codering en hanteren het principe van een open boekhouding. Op aanvraag wordt inzage verschaft in alle documenten en stukken. De nodige bewijsvoering zal op eenvoudige vraag voorgelegd of overgemaakt worden aan de gemandateerden namens de Vlaamse overheid en/of de Europese Commissie.

Artikel 9. Weigering van controle

Weigering of belemmering van de controle kan niet alleen aanleiding geven tot het schrappen van de middelen, er kan bovendien overgegaan worden tot de terugvordering van de al eerder uitbetaalde middelen.

Artikel 10. Kwaliteit van de uitvoering

Het Departement Onderwijs en Vorming zal waken over een kwaliteitsvolle invulling, getoetst aan de doelstellingen uit de projectoproep, en opvolging van het project met betrekking tot de outputindicatoren. De organisatoren zullen de kwaliteit van de begeleiding van de jongere o.m. moeten aantonen aan de hand van de documenten vastgelegd via de richtlijnen en het vervolgtraject (15% van de jongeren die een traject gevolgd hebben, zijn aan het werk, in opleiding of in onderwijs na afloop van de actie).

Artikel 11. Inhoud van een project

Indien een project en/of de uitvoering van het project tijdens de looptijd van het project afwijkt van de goedgekeurde projectaanvraag, dient vooraf schriftelijk toestemming te worden gevraagd aan het Departement Onderwijs en Vorming.

Artikel 12. Financiële steun

De financiële steun binnen dit project blijft beperkt tot de maximale toegewezen enveloppe door het ESF. Dit betekent concreet dat dit kan leiden tot het beperken van het aantal trajecten of het verminderen van het maximum aantal subsidieerbare uren.

Artikel 13. Middelen voor de organisator

Het maximaal subsidiebedrag is 35,5 euro per effectief gepresteerd begeleidingsuur. Dit bedrag is bepaald op basis van een loonschaal op niveau B, met een anciënniteit van 0-5 jaar (61.129,45 euro) In de berekening van de standaardschalen is een forfait van 40% opgenomen voor alle andere kosten die binnen het project gemaakt worden. Dit forfait omvat dus zowel loonkosten extern personeel, kosten deelnemers, directe en indirecte kosten.

Artikel 14. Inkomsten uit het project

Indien de promotor en/of partners producten gekoppeld aan het project (of voortkomend uit het project) op commerciële wijze exploiteren gedurende de projectperiode moeten alle ontvangsten die voortvloeien

uit deze commercialisering als ontvangsten worden ingebracht en verrekend in de projectfinanciering. Onder commerciële exploitatie wordt verstaan het product laten gebruiken door 'derden', die hiervoor een financiële vergoeding betalen.

Artikel 15. Financiële rapportage

Het Departement Onderwijs & Vorming kent 90% van de aangevraagde uren toe aan de organisator. De overige 10% zijn beschikbaar via trekkingsrecht, na uitputting van de beschikbare uren; dit wordt aangevraagd op ROP Vlaanderen. Na goedkeuring van de begroting wordt, voor het einde van de maand januari van het schooljaar 2018-2019, 60% van het subsidiebedrag uitbetaald door het Departement Onderwijs & Vorming op basis van het document "Aanvraag voorschot" als voorschot op het subsidiebedrag.

De aanvaarding van het voorschot houdt de verplichting in dat uiterlijk op 31 juli 2019 zowel de inhoudelijke als de financiële rapportage van het schooljaar 2018-2019 wordt ingebracht in de ESF-applicatie. Enkel tijdig ingediende en volledig ingevulde dossiers zullen behandeld worden.

De organisator houdt de verantwoordingsstukken en de bijhorende betalingsbewijzen ter beschikking voor controle tot en met 31 december 2029.

Artikel 16. Uitbetaling saldo

Het saldo kan slechts integraal betaald worden mits correcte opvolging van het alterneringsplan, Mijn Loopbaan, en handtekenlijsten of uitprint prikklok, begeleidingsovereenkomst, én na goedkeuring van de rapportage, en zal op basis van het document 'aanvraag saldo' door het Departement Onderwijs en Vorming uitbetaald worden in de loop van de maand november volgend op het betrokken schooljaar.

Betalingen worden uitgevoerd na een grondige verificatie van de geregistreerde prestaties in Mijn Loopbaan en de aanvaarding van de aanwezigheidslijsten.

Het toegekende subsidiebedrag kan nooit meer bedragen dan het in de begrotingsfase goedgekeurde bedrag.

In geval van een negatief saldo wordt een terugvordering ingesteld. Het niet terugstorten binnen de gestelde termijn houdt in dat het Departement Onderwijs en Vorming geen nieuw dossier zal aanvaarden en dat de betrokken organisator niet langer zal beschouwd worden als deelnemer aan dit project.

Artikel 17. Bezwaarprocedure

Indien de organisator niet akkoord gaat met de subsidiëring van zijn project, kan hij binnen de 7 kalenderdagen (poststempel geldt als bewijs), na kennisgeving van het toegekende bedrag en/of het terug

te vorderen bedrag, gemotiveerd beroep aantekenen tegen deze beslissing bij Departement Onderwijs en Vorming, Afdeling Secundair Onderwijs en Leerlingenbegeleiding (t.a.v. Katrien Bonneux), Koning Albert II-laan 15, 1210 Brussel.

Het Departement Onderwijs en Vorming formuleert binnen de 15 kalenderdagen een definitieve beslissing in een antwoord op het bezwaar, na een tweede behandeling en nazicht van het dossier.

De mogelijkheid van beroep kan niet aangewend worden om het dossier te vervolledigen of om nieuwe, aangepaste stukken in de plaats te stellen van deze die op basis van de richtlijnen onbetwistbaar verworpen waren.

Artikel 18: Omvang van het project

Uw projectvoorstel werd goedgekeurd voor een maximum van **1555,87 uren (= 90 % onmiddellijk beschikbaar en 10 % trekkingsrecht)** en een minimum van **77,66 trajecten**¹.

Artikel 19: Opmerkingen – Groeimogelijkheden - Verbeterpunten

Bij de uitvoering van uw project dient u rekening te houden met de geformuleerde opmerkingen en verbetervoorstellen.

Artikel 20: Terugvordering

Indien naar aanleiding van een audit tijdens een of meerdere steekproeven een totale gemiddelde foutenmarge van 2% of meer wordt vastgesteld, wordt het terug te vorderen bedrag bepaald door de vastgestelde foutenmarge te extrapoleren naar het totaal van de verstrekte subsidie. In afwijking hiervan kan bij ernstige overtredingen en fouten, overgegaan worden tot een volledige terugvordering.

Naast de bovengenoemde terugvordering kan het Departement Onderwijs en Vorming steeds overgaan tot terugvordering van onverschuldigd betaalde bedragen indien het bedrag de som van € 250 overschrijdt. Voor bedragen onder de € 250 (excl. rente) kan het Departement Onderwijs en Vorming beslissen om geen terugvordering in te stellen.

Indien na controle blijkt dat (het totaal van) vastgestelde onregelmatigheden € 10.000 overschrijdt, zal het Departement Onderwijs en Vorming de Europese Commissie in kennis stellen van deze onregelmatigheid.

Artikel 21: Publiciteit

---

¹ Het aantal trajecten is afgeleid uit het ondertekende ROP protocol.

De Europese gedachte en vooral de subsidiërende Europese instantie, het ESF dienen duidelijk zichtbaar aanwezig te zijn bij de organisatoren. Het ESF-logo wordt geafficheerd en aangebracht op publicaties gesubsidieerd via dit project.

Artikel 22: gelijkheid man/vrouw en non-discriminatie

De organisator bewaakt de gelijkheid van mannen en vrouwen en leeft het non-discriminatiebeginsel na in zijn algemene werking.

Artikel 23: gegevens

Door het instemmen met deze overeenkomst geven de verschillende partijen toelating voor gebruik van de gegevens die worden verzameld in de uitvoering van het project en een daaropvolgende opvolgingsperiode. Dit gebruik is beperkt tot de evaluatie van het project en geeft uitvoering aan artikel 56 van de Europese Verordening 1303/2013 van 17 december 2013. Organisatoren kunnen hiervoor individueel gecontacteerd worden.

Artikel 24: GDPR

De werknemer van de afdeling Secundair Onderwijs en Leerlingenbegeleiding zal de persoonsgegevens die in het kader van deze opdracht moeten worden verwerkt, verwerken in overeenstemming met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en zal voldoen aan alle verplichtingen opgelegd door de AVG aan een verwerker. De werknemer van de afdeling Secundair Onderwijs en Leerlingenbegeleiding leeft als verwerker van persoonsgegevens de verplichtingen na zoals beschreven in bijlage 1, in toepassing van artikel 28.3 van de AVG. De bijlage maakt integraal deel uit van deze overeenkomst.

Voor het Departement Onderwijs en
Vorming

Voor Stad Gent – Dienst Werk

Koen Pelleriaux

Mieke Hullebroeck
Algemeen directeur

Voor de burgemeester
Bij delegatiebesluit van 21/02/2017
Rudy Coddens
Schepens van Seniorenbeleid, Werk
Armoedebestrijding en Openbaar
Groen

BIJLAGE VERLICHTENAS VERWERKER

1 ALGEMEEN

De hierna vermelde bepalingen zijn van toepassing op de opdrachtnemer die in het kader van de uitvoering van de opdracht namens de opdrachtgever, de in de overeenkomst vermelde persoonsgegevens zal verwerken, en met betrekking tot deze verwerking, dus de verwerker zal zijn zoals bedoeld in artikel 4, 8° van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

Daarnaast kan de opdrachtnemer met betrekking tot de verwerking van Persoonsgegevens in het kader van deze opdracht, ook zelf de verwerkingsverantwoordelijke (zoals bedoeld in art. 4, 7° AVG) zijn. Bijvoorbeeld, indien het gaat om verwerking van persoonsgegevens met het oog op de facturatie van de gepresteerde diensten, wanneer de opdrachtnemer zelf de middelen en wijze bepaalt ter uitvoering van de opdracht die haar werd toevertrouwd, enz.. Uiteraard is de opdrachtnemer verplicht om ook in zijn hoedanigheid van verwerkingsverantwoordelijke, alle wettelijke verplichtingen uit de AVG na te leven; deze verplichting volgt uit de AVG zelf.

De opdrachtnemer zal de persoonsgegevens die in het kader van deze opdracht moeten worden verwerkt, verwerken in overeenstemming met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en zal voldoen aan alle verplichtingen opgelegd door de AVG aan een "verwerker", voor zover de opdrachtnemer geen Verwerkingsverantwoordelijke is.

In de overeenkomst en de documenten ter uitvoering ervan worden de volgende gegevens vermeld:

- welke gegevens de te verwerken persoonsgegevens zijn;
- om welke categorie van persoonsgegevens het gaat ²;
- om welke categorieën van betrokkenen het gaat;
- wat de aard is van de verwerking;
- met welk doeleinde de persoonsgegevens worden verwerkt;
- wat de duur is van de verwerking.

Ook Persoonsgegevens die geëncrypteerd zijn, vallen onder de toepassing van de AVG. Enkel gegevens die zodanig anoniem zijn gemaakt dat de persoon waarop ze betrekking hebben, niet meer identificeerbaar is, zijn geen persoonsgegevens

De opdrachtnemer zal bij de verwerking van de persoonsgegevens de volgende verplichtingen nakomen (artikel 28 AVG)

---

² voor een overzicht van mogelijke categorieën, zie de bijlage bij de Aanbeveling 06/2017 van 14 juni 2017 van de Privacy commissie -

https://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_06_2017_0.pdf

- De persoonsgegevens worden door de opdrachtnemer, zijn medewerkers, of onderaannemer(s) uitsluitend verwerkt op basis van schriftelijke instructies van de opdrachtgever die de “verwerkingsverantwoordelijke” is en dus verantwoordelijk voor alle noodzakelijke wijzigingen, bijwerkingen, eventuele verwijderingen, en eventuele doorgiften van de persoonsgegevens aan een derde land of aan een internationale organisatie. Deze verplichting geldt niet, overeenkomstig artikel 28 punt 3 AVG, indien de opdrachtnemer op grond van een Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepaling verplicht is tot de verwerking: in dat geval stelt de opdrachtnemer de opdrachtgever daarvan, voorafgaand aan de verwerking, in kennis;
- De opdrachtnemer ziet erop toe dat de persoonsgegevens uitsluitend in het kader van het door de opdrachtgever vooropgestelde doeleinde worden verwerkt;
- De opdrachtnemer stelt de verwerkingsverantwoordelijke onmiddellijk in kennis indien naar zijn mening een instructie een inbreuk oplevert op de AVG of een wettelijke bepaling inzake gegevensbescherming. Ook indien de opdrachtnemer van oordeel is dat de opdrachtgeverbepaalde gegevens ten onrechte niet als persoonsgegeven zoals bedoeld in de AVG heeft gekwalificeerd, zal hij de opdrachtgever daarvan onmiddellijk op de hoogte brengen (artikel 28 punt 3 laatste alinea AVG);
- De opdrachtnemer waarborgt dat de tot het verwerken van de persoonsgegevens gemachtigde personen zich ertoe verbonden hebben de vertrouwelijkheid in acht te nemen of door een passende wettelijke verplichting van vertrouwelijkheid gebonden zijn (artikel 28 punt 3 b AVG);
- De opdrachtnemer neemt alle passende technische en organisatorische maatregelen opdat de verwerking aan de vereisten van de AVG voldoet en de bescherming van de rechten van de “betrokkene” (= de persoon op wie de persoonsgegevens betrekking hebben) is gewaarborgd (artikel 28, punt 3 c AVG); zie ook punt 2;
- De opdrachtnemer kan de verwerking uitbesteden aan een onderaannemer, mits voorafgaande specifieke toestemming of opdracht van de verwerkingsverantwoordelijke en verder voldaan is aan de verplichtingen vermeld in punt 3 (artikel 28 punt 3 d AVG);
- De opdrachtnemer zal, rekening houdend met de aard van de verwerking, door middel van passende en organisatorische maatregelen, voor zover mogelijk, de verwerkingsverantwoordelijke bijstand verlenen bij het vervullen van diens plicht om verzoeken te beantwoorden van betrokkenen die zich beroepen op de door de AVG aan hen toegekende rechten (artikel 28 punt 3 e AVG): zie ook punt 4;
- De opdrachtnemer zal, rekening houdend met de aard van de verwerking, en de hem ter beschikking staande informatie, de verwerkingsverantwoordelijke bijstand verlenen bij het doen nakomen door de verwerkingsverantwoordelijke van bepaalde verplichtingen opgelegd aan de verwerkingsverantwoordelijke door de AVG (artikel 28 punt 3 f AVG): zie ook punten 4 en 8;
- De opdrachtnemer zal alle informatie bijhouden en ter beschikking stellen om aan te tonen dat de opdrachtnemer alle verplichtingen nakomt die worden opgelegd met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, en om audits (zie ook punt 10) mogelijk te maken, en zal ook bijstand verlenen aan eventuele audits (artikel 28 punt 3 h AVG);
- De opdrachtnemer zal na afloop van de verwerkingsdiensten, naargelang de keuze van de verwerkingsverantwoordelijke, alle persoonsgegevens wissen of deze aan de verwerkingsverantwoordelijke terug bezorgen, tenzij de opslag wettelijk verplicht is

2 TECHNISCHE EN ORGANISATORISCHE MAATREGELEN

De opdrachtnemer zal rekening houdend enerzijds met de stand van de techniek ter zake en de uitvoeringskosten en anderzijds met de aard, de omvang, de context van de verwerking, de verwerkingsdoeleinden en de qua waarschijnlijkheid en ernst uiteenlopende risico's voor de rechten en de vrijheden van personen, de passende technische en organisatorische maatregelen nemen en aan de opdrachtgever voorstellen om een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen en die nodig zijn onder meer:

- voor de bescherming van de persoonsgegevens tegen vernietiging, verlies of om welke reden dan ook het niet raadpleegbaar zijn en in het geval van een fysiek of technisch incident, de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen (beschikbaarheid);
- voor de bescherming van de persoonsgegevens tegen ongeoorloofde wijziging (integriteit);
- voor de bescherming van de persoonsgegevens tegen ongeoorloofde toegang of inzage door derden (vertrouwelijkheid);
- opdat “de betrokkene” steeds kan navragen welke gegevens over hem worden verwerkt, door wie en voor welke doeleinde (transparantie);
- opdat de persoonsgegevens die door de opdrachtnemer moeten worden verwerkt ten behoeve van de opdrachtgever en derden onderling niet kunnen worden gelinkt en dus opdat de persoonsgegevens enkel worden verwerkt voor het oorspronkelijk door de opdrachtgever vooropgestelde doeleinde (isolatie);
- opdat de (verwerking van) persoonsgegevens steeds kan worden overgedragen naar een andere dienstverlener (overdraagbaarheid en interoperabiliteit);
- opdat steeds kan worden nagegaan wie toegang had tot de persoonsgegevens en wat de aard is van de verwerkingen die werden verricht (transparantie);
- opdat de persoonsgegevens op een “veilige” manier en permanent kunnen worden verwijderd waar de persoonsgegevens zich ook bevinden, indien de opdrachtgever daarom verzoekt.

De opdrachtnemer toont ten overstaan van de opdrachtgever aan dat alle passende maatregelen werden genomen zodat de opdrachtgever zijn verantwoordingsplicht kan nakomen bedoeld in artikel 5 AVG. Op eenvoudig verzoek van de opdrachtgever, bezorgt de opdrachtnemer een overzicht van de technische en organisatorische maatregelen aan de betrokken functionaris voor gegevensbescherming.

Technische maatregelen omvatten onder meer:

- “Fysieke” maatregelen: onder meer, doch niet uitsluitend de toegang afschermen van de (onder zijn beheer staande) lokalen waarin de computers, bestanden, print-outs, elektronische dragers enzovoort, worden bewaard;
- “Logische” maatregelen: onder meer doch niet uitsluitend de bescherming van de softwaretoepassingen tegen hacking of informaticapiraterij (bijv. coderen van gegevens of gebruik van paswoorden), de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens, het monitoren van alle activiteiten die met betrekking tot de persoonsgegevens werden verricht.

Organisatorische maatregelen omvatten onder meer:

- Het beperken van toegang: ervoor zorgen dat, voor de personen die onder zijn gezag handelen, de toegang tot de gegevens en de verwerkingsmogelijkheden beperkt blijven tot hetgeen die personen nodig hebben voor de uitoefening van hun taken of tot hetgeen noodzakelijk is voor de behoeften van de dienst;
- Personeel voorlichten: alle personen die onder zijn gezag handelen, kennis geven van de bepalingen van de AVG, alsmede van alle relevante voorschriften inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer die bij het verwerken van persoonsgegevens gelden;
- Het waarborgen dat alle personen die in het kader van de verwerking toegang hebben tot de persoonsgegevens zich verbonden hebben de vertrouwelijkheid in acht te nemen of gebonden zijn aan een passende wettelijke vertrouwelijkheidsplicht;
- Het bijhouden van een nominatieve lijst van personen die in het kader van de verwerking toegang hebben tot de persoonsgegevens (zowel van de eigen personeelsleden / aangestelden als die van de onderaannemers);
- De verwerking van de persoonsgegevens laten gebeuren conform vooraf vastgestelde processen zodat de uitvoering steeds gebeurt met in achtneming van de wettelijke verplichtingen ter zake ongeacht wie belast wordt met de uitvoering.

De opdrachtnemer zal een procedure opzetten om op gezette tijdstippen de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking te testen, te beoordelen en te evalueren. De opdrachtnemer garandeert de nodige state-of-the-art beveiliging uit te bouwen en na een uitdrukkelijk schriftelijk verzoek kan de opdrachtgever steeds inzage krijgen. Indien nodig zullen de technische en organisatorische maatregelen worden geactualiseerd.

3 VERWERKING DOOR ONDERAANNEMERS

Voor de verwerking van de persoonsgegevens kan de opdrachtnemer **een** beroep doen op onderaannemer(s) mits de voorafgaande schriftelijke toestemming of opdracht van de opdrachtgever. De opdrachtnemer zal bij schriftelijke overeenkomst aan de onderaannemers dezelfde verplichtingen inzake gegevensbescherming opleggen als deze die hierbij worden opgelegd aan de opdrachtnemer, opdat de verwerking zou voldoen aan de vereisten van de AVG.

De opdrachtnemer blijft ten opzichte van de opdrachtgever de verantwoordelijkheid dragen voor het naleven van de verplichtingen uit de AVG opgelegd aan de “verwerker” van persoonsgegevens ook indien de verwerking wordt uitbesteed aan een onderaannemers.

De opdrachtnemer verschafft de verwerkingsverantwoordelijke een duidelijk overzicht van wie welke activiteiten uitvoert in het kader van de verwerking van de persoonsgegevens.;

4 BIJSTAND BIJ DE NAKOMING VAN DE VERPLICHTINGEN UIT DE AVG DOOR DE VERWERKINGSVERANTWOORDELIJKE

4.1. Algemeen

De opdrachtnemer zal de verwerkingsverantwoordelijke alle informatie verstrekken en alle bijstand verlenen noodzakelijk en/of die redelijkerwijze mag worden verwacht opdat de verwerkingsverantwoordelijke in staat zou zijn, zijn verplichtingen uit de AVG na te komen én van deze nakoming het bewijs te leveren.

4.2. Bijstand bij verzoeken van de betrokkenen

De opdrachtnemer zal alle mogelijke maatregelen nemen opdat de verwerkingsverantwoordelijke (de opdrachtgever) kan tegemoet komen aan de verzoeken van een betrokkene die zich beroept op de hierna vermelde rechten (voor zover ze van toepassing zijn) en de opdrachtnemer zal, in voorkomend geval, de verwerkingsverantwoordelijke daarbij alle medewerking verlenen:

- Het recht van inzage zoals bedoeld in artikel 15 AVG, en onder meer om een kopie van de persoonsgegevens die worden verwerkt te bekomen;
- Het recht op rectificatie van de persoonsgegevens zoals bedoeld in artikel 16 AVG;
- Het recht op gegevenswissing (“recht op vergetelheid”) zoals bedoeld in artikel 17 AVG;
- Het recht op beperking van de verwerking zoals bedoeld in artikel 18 AVG;
- Het recht op overdraagbaarheid van de persoonsgegevens zoals bedoeld in artikel 20 AVG ;
- Het recht van bezwaar bedoeld in artikel 21 AVG;
- Het recht om niet te worden onderworpen aan geautomatiseerde individuele besluitvorming waaronder profilering zoals bedoeld in artikel 22 AVG.

Indien een betrokkene zich rechtstreeks wendt tot de opdrachtnemer om zich te beroepen op één van de voormelde rechten, zal de opdrachtnemer dit melden aan de opdrachtgever en alleen tegemoet komen aan het verzoek van de betrokkene na akkoord van de opdrachtgever.

4.3. Bijstand bij de nakoming van de verplichting tot gegevensbeschermingseffectbeoordeling (GEB)

De opdrachtnemer zal rekening houdend met de aard van de verwerking en de hem ter beschikking staande informatie, alle bijstand verlenen aan de opdrachtgever bij de verplichting tot gegevensbeschermingseffectbeoordeling (GEB) zoals bedoeld in artikel 35 AVG, en inzonderheid om te komen tot een volwaardige en correcte risicobeoordeling en –beheersing.

Wanneer een reeds bestaande verwerking van persoonsgegevens, volgens een nieuw technologisch proces zal worden uitgevoerd dat wordt geïmplementeerd door de opdrachtnemer, zal de opdrachtnemer nagaan of, krachtens artikel 35 AVG, een GEB moet worden uitgevoerd en de opdrachtgever daarvan op de hoogte brengen.

Indien nodig en op verzoek van de opdrachtgever, zal de opdrachtnemer de opdrachtgever bijstaan om ervoor te zorgen dat de verplichtingen ingevolge de uitvoering van een GEB worden nagekomen.

Inzonderheid, indien uit een GEB blijkt dat de verwerking een hoog risico voor de gegevensbescherming zou opleveren, zal de opdrachtnemer op verzoek van de verwerkingsverantwoordelijke of de toezichthoudende autoriteit alle informatie verstrekken noodzakelijk in het kader van de voorafgaande raadpleging bedoeld in artikel 36 AVG.

5 REGISTER VAN DE VERWERKINGSACTIVITEITEN

De verwerkingsverantwoordelijke en de opdrachtnemer houden, in overeenstemming met artikel 30, resp. lid 1 en lid 2 AVG, een register bij van de verwerkingsactiviteiten.

6 PLAATS VAN DE VERWERKING EN DOORGIFTE BUITEN DE EUROPESE UNIE

Het verwerken van persoonsgegevens door de opdrachtnemer of een onderaannemer van de opdrachtnemer kan enkel gebeuren op het grondgebied van één van de lidstaten van de Europese Unie. De opdrachtnemer garandeert dat de verwerking binnen Europa plaatsvindt. Na voorafgaandelijk schriftelijk verzoek zal de opdrachtnemer aan de opdrachtgever een overzicht bezorgen van de locaties waar de persoonsgegevens worden verwerkt.

De doorgifte aan het buitenland (of een ander land dan voorheen) of aan een internationale organisatie voor verwerking van persoonsgegevens, gebeurt steeds na voorafgaande schriftelijke toestemming van de verwerkingsverantwoordelijke en in overeenstemming met zowel de AVG, en in voorkomend geval, de buitenlandse wetgeving indien die ook van toepassing zou zijn.

Op een verzoek tot doorgifte of het verstrekken van persoonsgegevens aan een derde land, gebaseerd op een rechterlijke uitspraak of een besluit van een administratieve autoriteit, kan enkel worden ingegaan indien die rechterlijke uitspraak of dat besluit is gebaseerd op een internationale overeenkomst, zoals een verdrag inzake wederzijdse rechtsbijstand tussen het verzoekende derde land en de Unie of een lidstaat (onverminderd de andere gronden voor doorgiften aan een derde land vastgesteld in de AVG). In voorkomend geval zal de opdrachtnemer de opdrachtgever onmiddellijk en voorafgaand aan de doorgifte op de hoogte brengen van het verzoek.

7 MELDING VAN EEN INBREUK IN VERBAND MET DE PERSOONSGEGEVENS

De opdrachtnemer informeert de verwerkingsverantwoordelijke onmiddellijk zodra- en uiterlijk binnen de 24 uur nadat - hij kennis heeft genomen van een inbreuk op de beveiliging van de persoonsgegevens die per ongeluk of op onrechtmatige wijze leidt tot de vernietiging, het verlies, de wijziging of de ongeoorloofde verstrekking van of de ongeoorloofde toegang tot doorgezonden, opgeslagen of anderszins verwerkte persoonsgegevens.

De opdrachtnemer zal, met het oog op de melding van de inbreuk door de verwerkingsverantwoordelijke aan de toezichthoudende entiteit (zie artikel 33 AVG) en aan de betrokkene (zie artikel 34 AVG), de volgende gegevens meedelen aan de opdrachtgever:

- De aard van de inbreuk, waar mogelijk onder vermelding van de categorieën van betrokkenen en persoonsgegevens in kwestie en bij benadering, het aantal betrokkenen en persoonsgegevens in kwestie;
- De waarschijnlijke gevolgen van de inbreuk in verband met de persoonsgegevens;

- De maatregelen die werden genomen of kunnen worden genomen om de inbreuk in verband met de persoonsgegevens aan te pakken, waaronder, in voorkomend geval, de maatregelen ter beperking van de eventuele nadelige gevolgen daarvan;

8 AANSPRAKELIJKHEID

De opdrachtnemer vrijwaart de opdrachtgever voor alle schade die voortvloeit uit het niet respecteren door de opdrachtnemer of zijn onderaannemers van de verplichtingen ingevolge de AVG en de overeenkomst.

9 AUDITS

De opdrachtgever kan zelf of door een gemachtigde controleur (laten) nagaan of auditen of de opdrachtnemer voldoet aan alle verplichtingen met betrekking tot de gegevensbescherming onder de AVG en de overeenkomst, en onder meer welke technische en organisatorische maatregelen door de opdrachtnemer werden genomen en of deze worden nageleefd. De opdrachtnemer zal alle informatie ter beschikking stellen die nodig is om audits mogelijk te maken en zal volledige medewerking verlenen aan de opdrachtgever of de gemachtigd controleur om een audit te kunnen uitvoeren.

10 VOORTLEVING

Ook na beëindiging van de dienstverlening die het voorwerp uitmaakt van de opdracht en zolang de opdrachtnemer toegang heeft tot de persoonsgegevens die hem in het kader van deze dienstverlening voor verwerking werden toevertrouwd, blijft de opdrachtnemer onderworpen aan de voorgaande bepalingen inzake de verwerking van persoonsgegevens.